

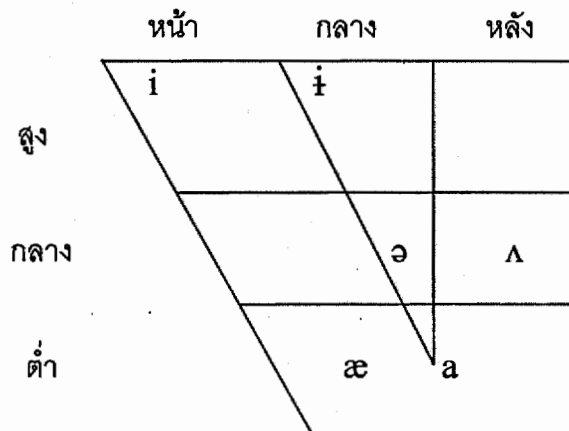
บทที่ 4

การแปรของเสียงสระในคำที่ใช้รูปเขียน ใ- และ ไ-

1. ลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียงสระ

ในการวิเคราะห์ลักษณะทางสัทศาสตร์ของเสียงสระที่ผู้พูดภาษาตากใบใช้ในการออกเสียงคำที่ใช้รูปเขียน ใ- และ ไ- จำนวน 59 คำ ผู้วิจัยอาศัยการฟังเป็นหลักโดยเทียบกับตำแหน่งของเสียงสระหลัก (Cardinal Vowel) และจำแนกประเภทเสียงสระตามลักษณะทางสัทศาสตร์เพื่อแบ่งกลุ่มของเสียงแปร ผลการวิเคราะห์พบว่า เสียงสระที่ผู้พูดภาษาตากใบใช้ในการออกเสียงคำทั้งหมดเป็นเสียงสระเลื่อน หรือสระที่มีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งที่เกิดเสียงสระเป็น 2 ตำแหน่ง โดยเริ่มต้นที่ตำแหน่งของสระเสียงหนึ่งและสิ้นสุดที่ตำแหน่งของสระอีกเสียงหนึ่ง ทั้งนี้ตำแหน่งของเสียงสระที่เริ่มต้นการออกเสียงจะเป็นเสียงสระต่ำหรือสระกลาง ส่วนตำแหน่งของเสียงสระที่สิ้นสุดการออกเสียงจะเป็นเสียงสระสูง

เสียงสระที่ผู้พูดภาษาตากใบใช้ในการออกเสียงคำที่มีรูปสระ ใ- ไ- มีตำแหน่งบนแผนภูมิสระดังนี้

เสียงสระเลื่อนที่ผู้พูดภาษาตากใบใช้ในการออกเสียงสระของคำที่ใช้รูปเขียน ใ- และ ไ- ได้แก่

- [əi] เป็นเสียงสระเลื่อนที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงสระเป็นเสียงสระกลาง กลาง ริมฝีปากไม่ห่อ และจุดสิ้นสุดของเสียงสระเป็นเสียงสระสูง หน้า ริมฝีปากไม่ห่อ เป็นสระเลื่อนเสียงสั้น
- [ʌi] เป็นเสียงสระเลื่อนที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงสระเป็นเสียงสระกลาง หลัง ริมฝีปากไม่ห่อ และจุดสิ้นสุดของเสียงสระเป็นเสียงสระสูง หน้า ริมฝีปากไม่ห่อ เป็นสระเลื่อนเสียงยาว

3. [ai] เป็นเสียงสระเลื่อนที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงสระเป็นเสียงสระต่ำ กลาง ริมฝีปากไม่ห่อ และจุดสิ้นสุดของเสียงสระเป็นเสียงสระสูง หน้า ริมฝีปากไม่ห่อ เป็นสระเลื่อนเสียงสั้น

4. [aɪ] เป็นเสียงสระเลื่อนที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงสระเป็นเสียงสระต่ำ กลาง ริมฝีปากไม่ห่อ และจุดสิ้นสุดของเสียงสระเป็นเสียงสระสูง หน้า ริมฝีปากไม่ห่อ เป็นสระเลื่อนเสียงยาว

5. [ai] เป็นเสียงสระเลื่อนที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงสระเป็นเสียงสระต่ำ กลาง ริมฝีปากไม่ห่อ และจุดสิ้นสุดของเสียงสระเป็นเสียงสระสูง กลาง ริมฝีปากไม่ห่อ เป็นสระเลื่อนเสียงสั้น

6. [æi] เป็นเสียงสระเลื่อนที่มีจุดเริ่มต้นของเสียงสระเป็นเสียงสระต่ำ หน้า ริมฝีปากไม่ห่อ และจุดสิ้นสุดของเสียงสระเป็นเสียงสระสูง หน้า ริมฝีปากไม่ห่อ เป็นสระเลื่อนเสียงสั้น

2. การแปรของเสียงสระในคำที่ใช้รูปเขียน ใ- และ ไ-

การแปรของเสียงสระในคำที่ใช้รูปเขียน ใ- และ ไ- ในที่นี้หมายถึงการที่ผู้พูดภาษาตากใบใช้เสียงสระในคำเดียวกันแปรกันอย่างอิสระ ทั้งนี้การแปรอิสระอาจเป็นการที่ผู้พูดภาษาถิ่นย่อยถิ่นใดถิ่นหนึ่งออกเสียงสระในคำเดียวได้หลายรูปแปร หรือผู้พูดภาษาถิ่นย่อยแต่ละถิ่นออกเสียงสระในคำเดียวกันแตกต่างกัน

2.1 รูปแปรของเสียงสระในคำที่ใช้รูปเขียน ใ-

ในการออกเสียงสระของคำแต่ละคำที่ใช้รูปเขียน ใ- ผู้พูดภาษาตากใบใช้รูปแปรของเสียงสระดังนี้

ก. คำที่ไม่มีการแปรของเสียงสระ

1. คำที่ใช้เสียงสระ [ai] ได้แก่ ไคร ใต ใน ใบ ใส
2. คำที่ใช้เสียงสระ [aɪ] ได้แก่ ใช้ ใต้ ใสะไก้

ข. คำที่มีการแปรของเสียงสระ

1. คำที่ใช้เสียงสระ [ai]~[aɪ] ได้แก่ ใช้ ให์ ใหม่ ใส
2. คำที่ใช้เสียงสระ [ai]~[aɪ]~[aɪ̃] ได้แก่ ใหญ่
3. คำที่ใช้เสียงสระ [ai]~[aɪ]~[oi] ได้แก่ ใย
4. คำที่ใช้เสียงสระ [ai]~[aɪ]~[æi] ได้แก่ ใจ
5. คำที่ใช้เสียงสระ [aɪ]~[æi] ได้แก่ ใบ้

2.2 รูปแปรของเสียงสระในคำที่ใช้รูปเขียน ไ-

ในการออกเสียงสระของคำแต่ละคำที่ใช้รูปเขียน ไ- ผู้พูดภาษาตากใบใช้รูปแปรของเสียงสระดังนี้

ก. คำที่ไม่มีการแปรของเสียงสระ

1. คำที่ใช้เสียงสระ [ai] ได้แก่ ไท ไหม ไช(น.)
2. คำที่ใช้เสียงสระ [axi] ได้แก่ ไร่ ไร่ ไร่ ไร่ ไร่ ไร่ ไร่ ไร่ ไร่ ไร่

ข. คำที่มีการแปรของเสียงสระ

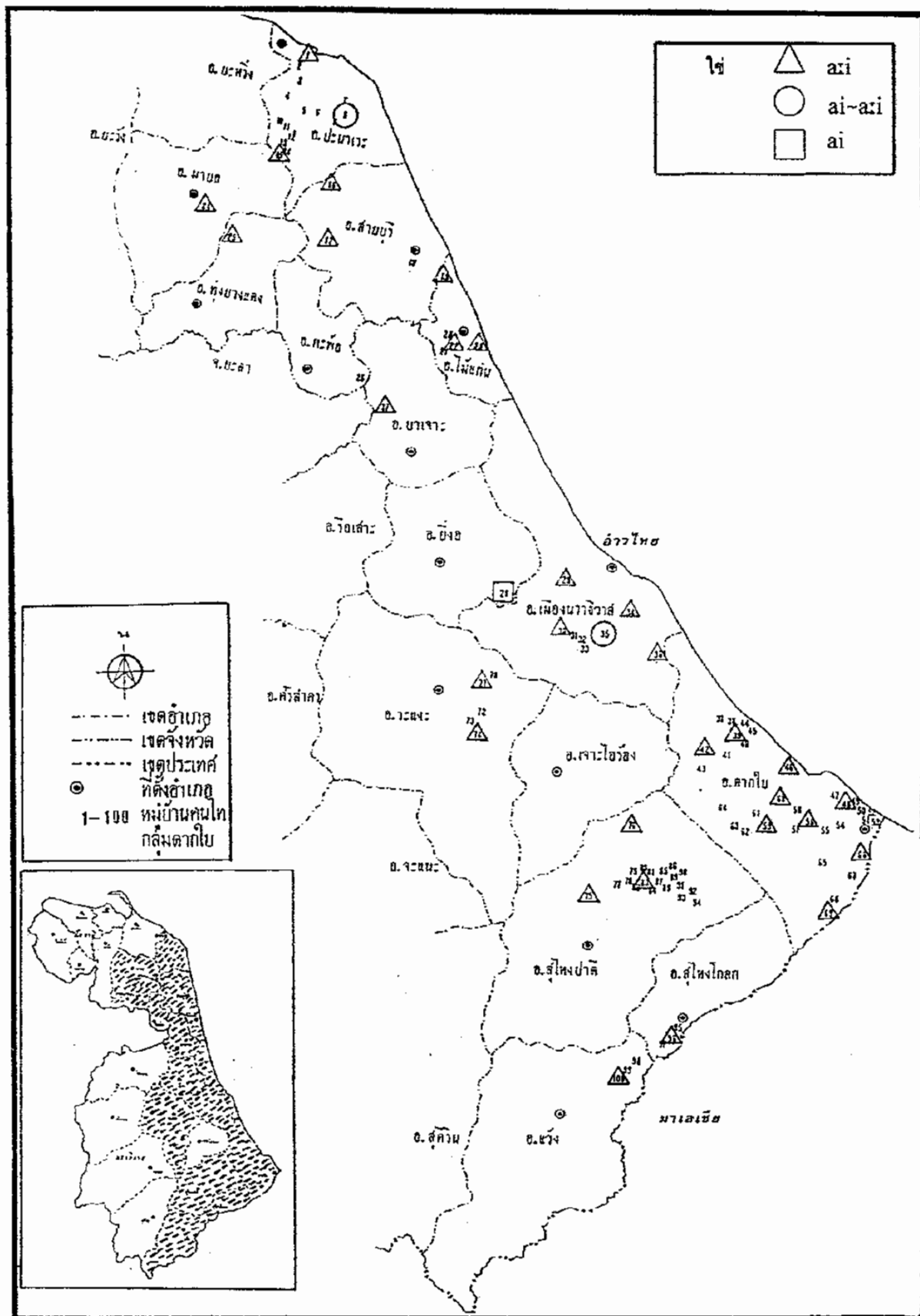
1. คำที่ใช้เสียงสระ [ai]~[axi] ได้แก่ ไก่ ไช้ ไข่ ไข่ ไข่ ไข่ ไข่(น.)
2. คำที่ใช้เสียงสระ [ai]~[oi] ได้แก่ ไกล ไต ไถ ไป ไฟ ไร่ ไหน ไช(ก.)
ไช ไข่ ไข่
3. คำที่ใช้เสียงสระ [ai]~[ai] ได้แก่ ไข่(ก.) ไท ไหล
4. คำที่ใช้เสียงสระ [ai]~[ai]~[oi] ได้แก่ กะไค ตะไคร้ ไข่ไค

3. แผนที่แสดงการแปรของเสียงสระในคำที่ใช้รูปเขียน ไ- และ ไ-

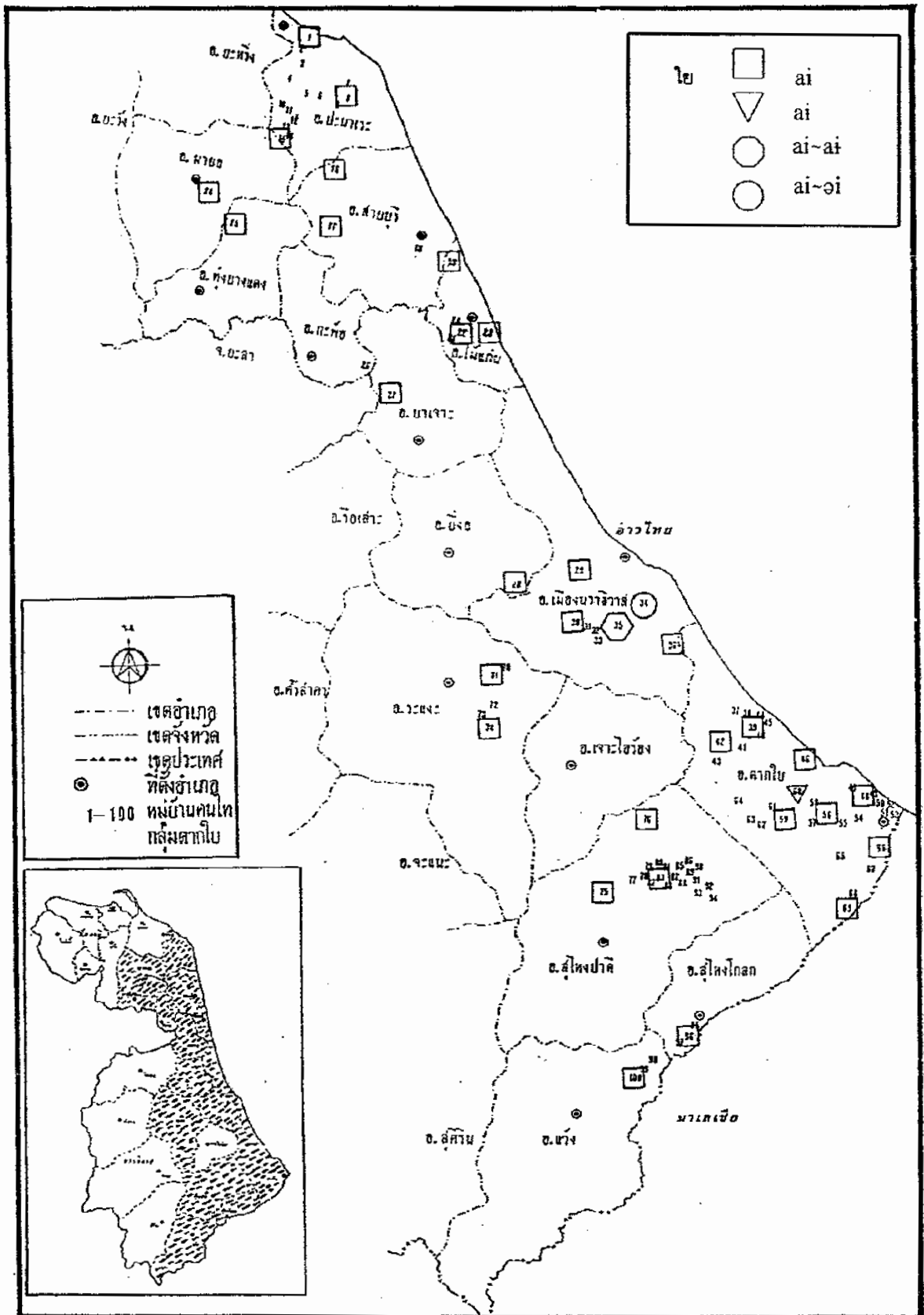
เพื่อให้เห็นการแปรของเสียงสระในคำที่ใช้รูปเขียน ไ- และ ไ- ในพื้นที่ภาษาตากใบอย่างชัดเจน ผู้วิจัยจะแสดงข้อมูลการแปรของเสียงสระที่ใช้ในการออกเสียงคำที่ใช้รูปเขียน ไ- ไ- ในภาพแสดงพื้นที่ภาษาตากใบในจังหวัดปัตตานีและนราธิวาส โดยจะจัดคำที่มีลักษณะการแปรของเสียงสระเหมือนกันเป็นกลุ่มเดียวกันแล้วแสดงข้อมูลการแปรของเสียงสระไว้ในภาพเดียวกัน ส่วนคำที่มีลักษณะการแปรของเสียงสระต่างไปจากคำอื่นใดจะแสดงการแปรของเสียงสระด้วยภาพต่างกัน
อนึ่ง ผู้วิจัยจะไม่แสดงการแปรของเสียงสระในคำบางคำที่ผู้พูดภาษาตากใบไม่มีใช้ หรือมีคนใช้น้อยมาก หรือใช้คำอื่นแทน คำเหล่านี้ได้แก่

1. ไกล	ในภาษาตากใบใช้คำ [khee 4]
2. ไคร้	ผู้พูดภาษาตากใบส่วนใหญ่ไม่ใช้
3. ไข่	ในภาษาตากใบไม่มีใช้
4. (หลง)ไหล	ผู้พูดภาษาตากใบส่วนใหญ่ไม่ใช้
5. (เหล็ก)ไน	ผู้พูดภาษาตากใบส่วนใหญ่ใช้คำ [chai 2]
6. ไพร่	ผู้พูดภาษาตากใบส่วนใหญ่ไม่ใช้
7. (ร้อง)ไห้	ผู้พูดภาษาตากใบส่วนใหญ่ใช้คำ [wiit 3]
8. (หมา)ไน	ผู้พูดภาษาตากใบส่วนใหญ่ไม่ใช้

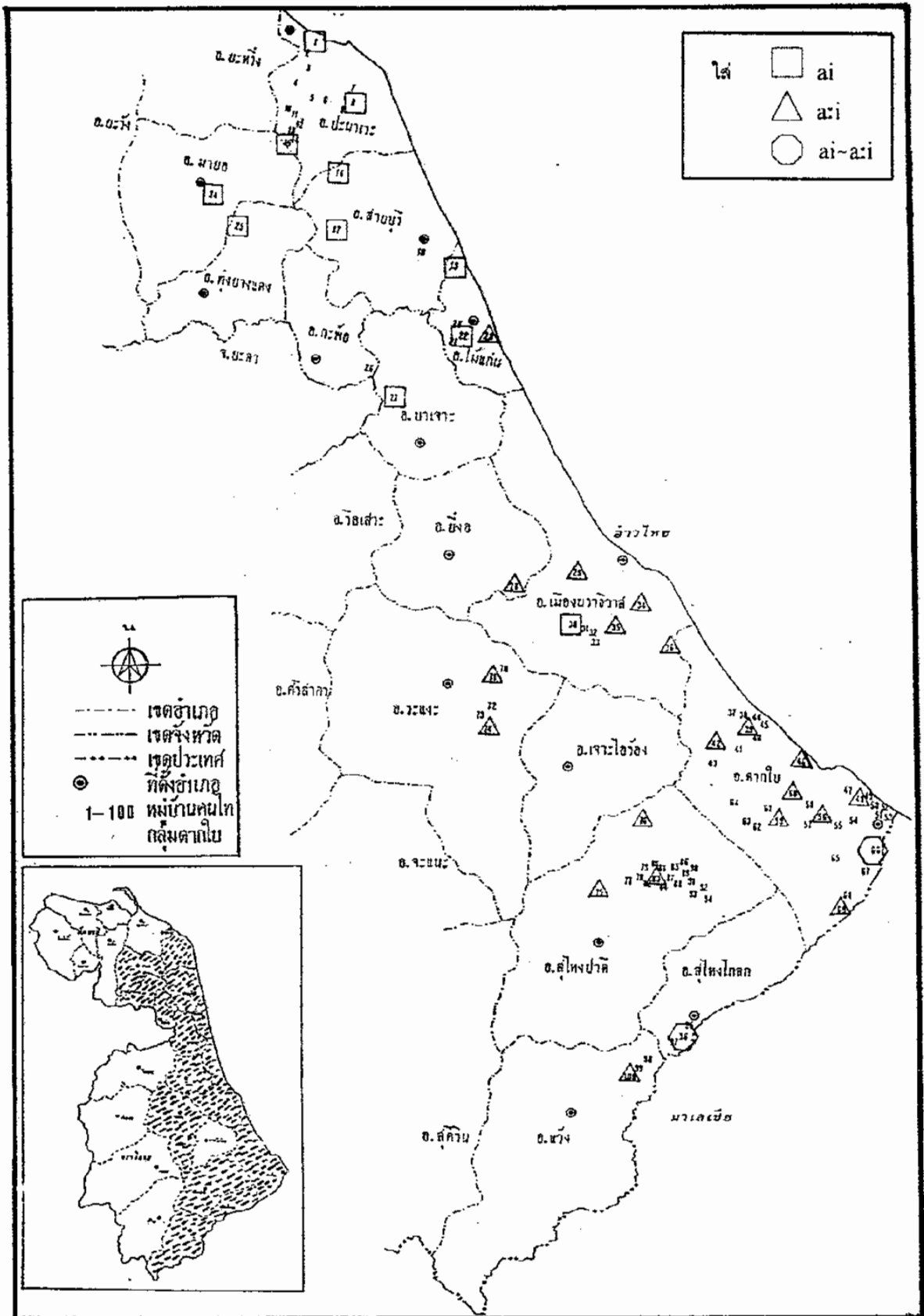
การแปรของเสียงสระในคำที่ใช้รูปเขียน ไ- และ ไ- ดังแสดงในภาพที่ 2-30

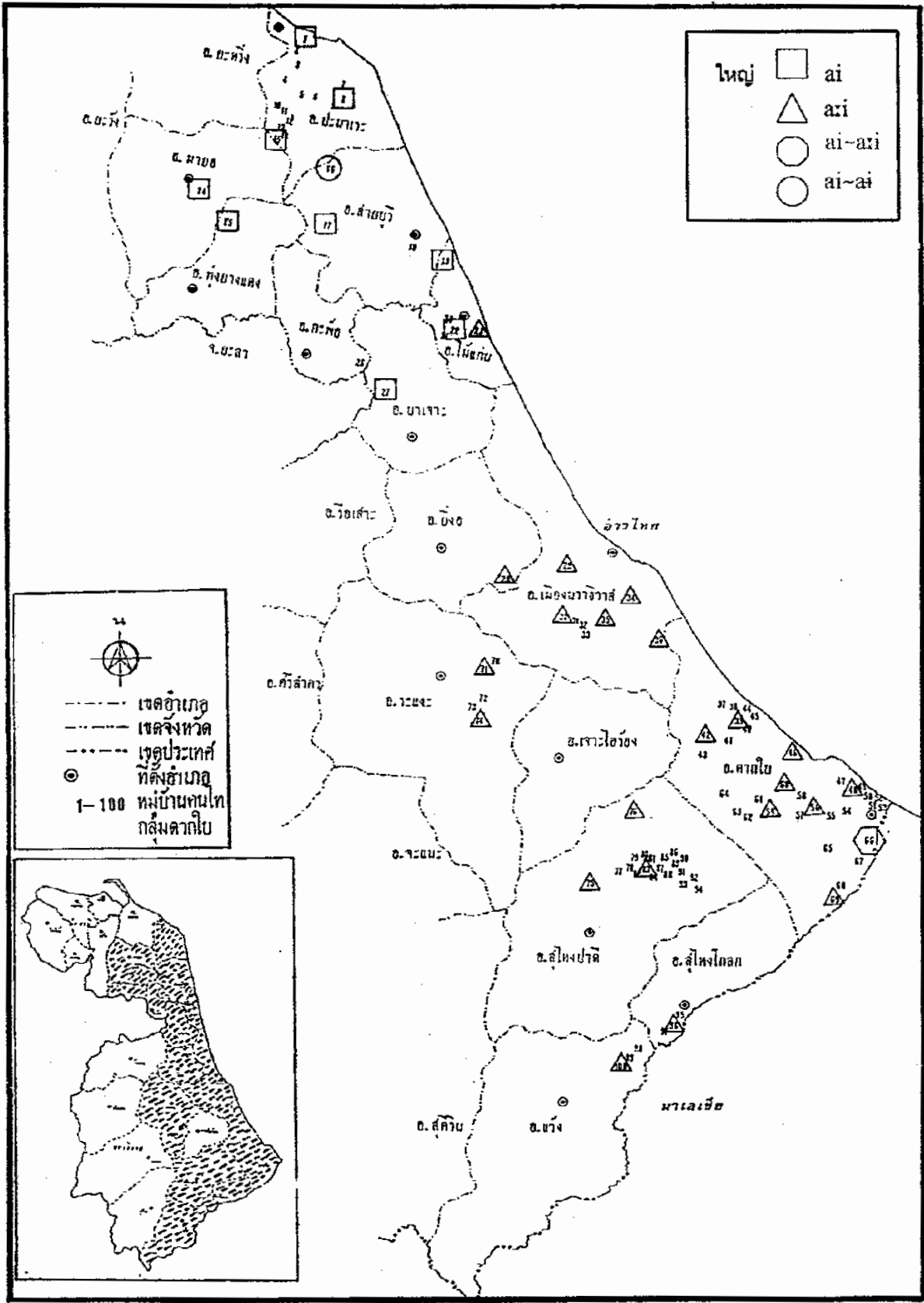
ภาพที่ 5 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ <ไซ> ในพื้นที่ภาษาตากใบ

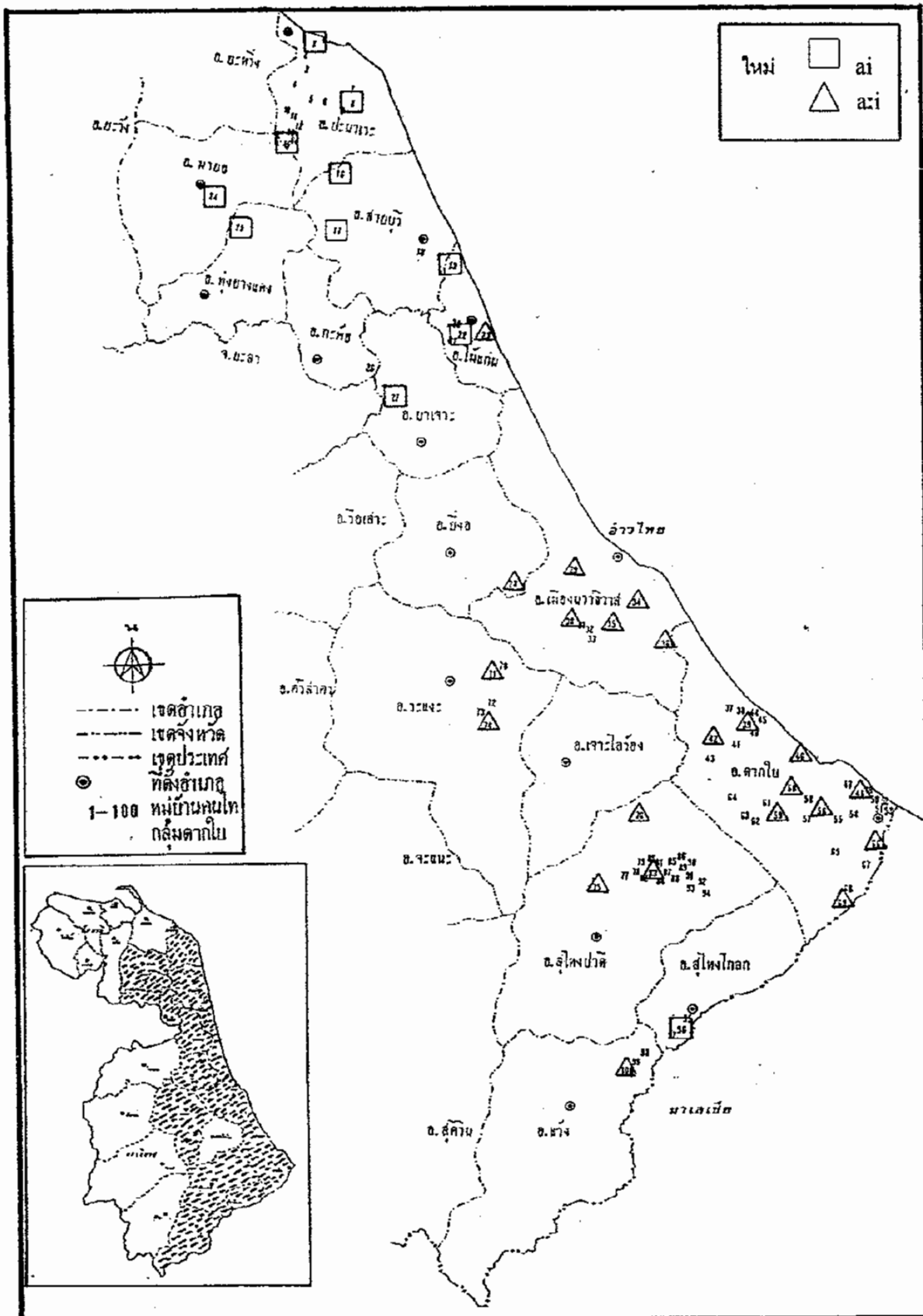
ภาพที่ 7 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ < ใย > ในพื้นที่ภาษาดากใบ

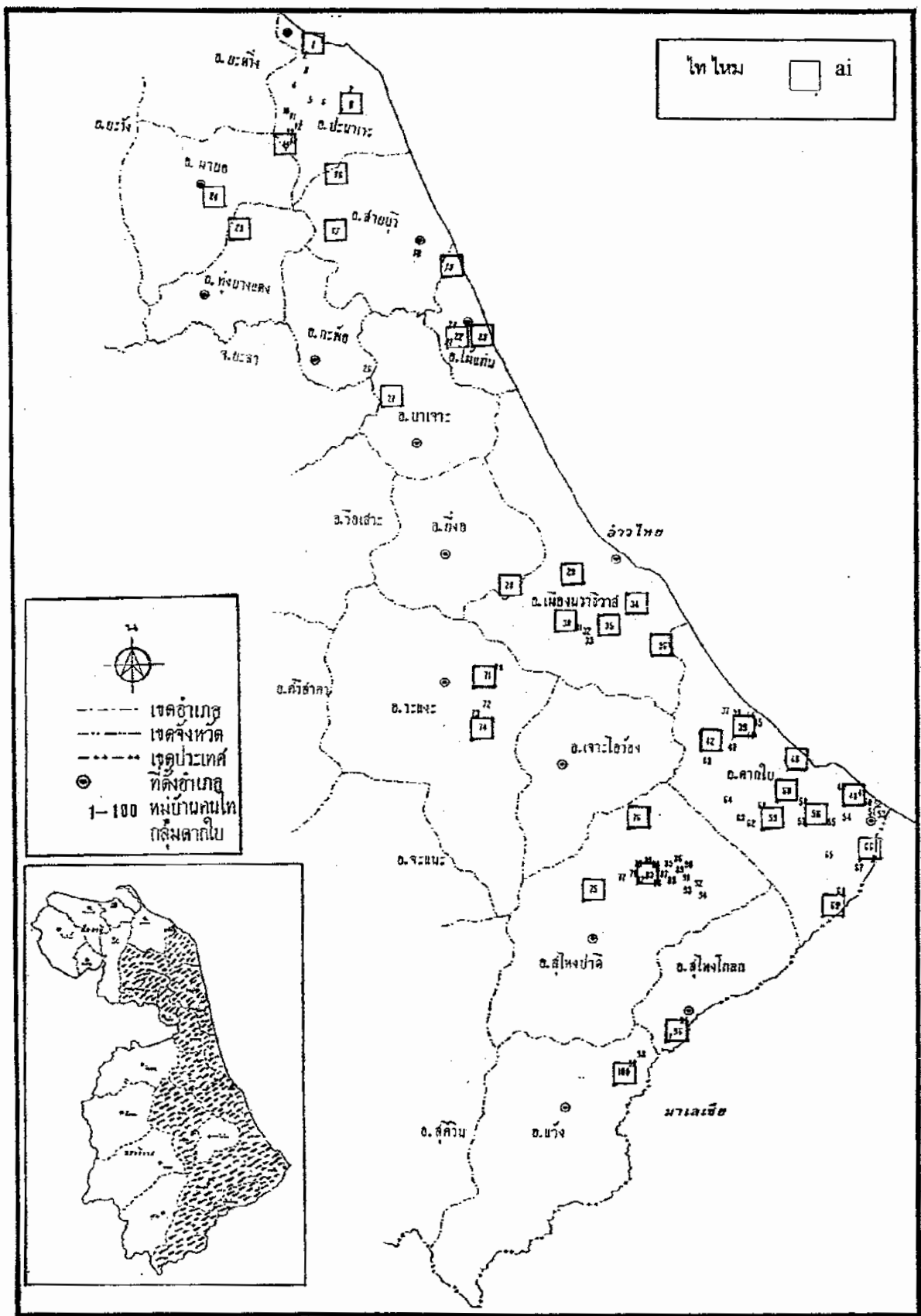
ภาพที่ 8 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ <ไ> ในพื้นที่ภาษาตากใบ

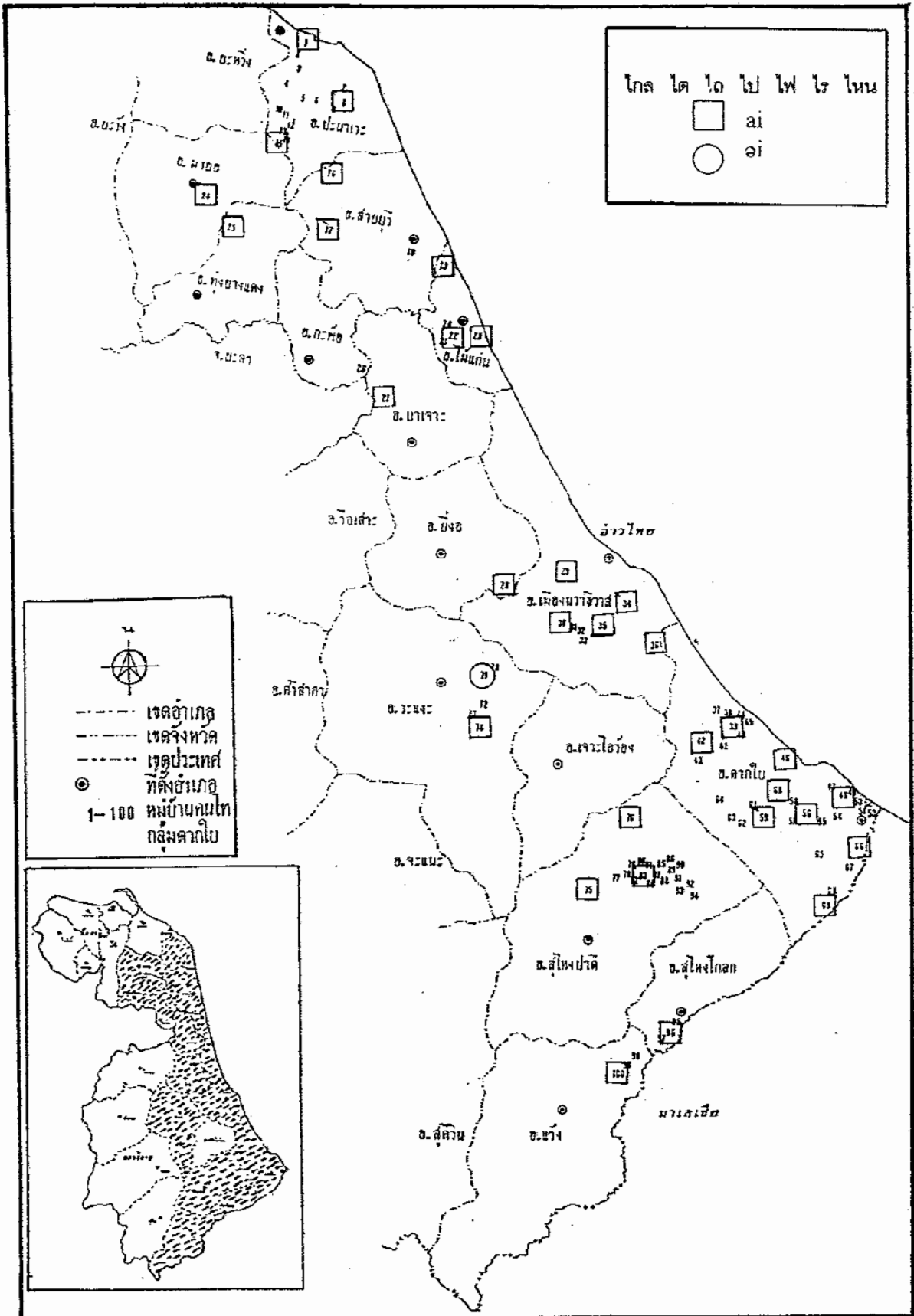
ภาพที่ ๑ แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ < ใหญ่ > ในพื้นที่ภาษาดากไบ

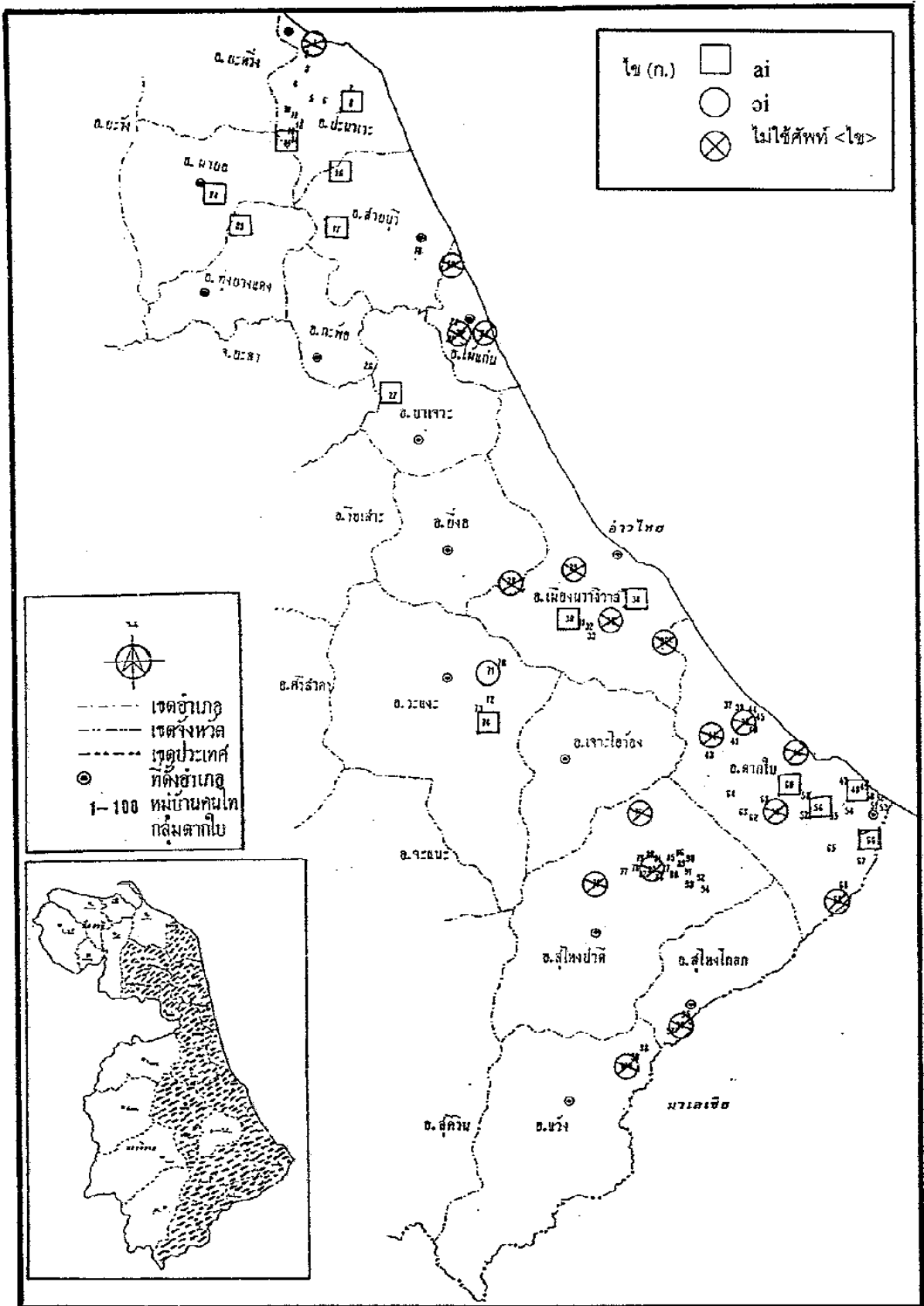
ภาพที่ 10 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ <ใหม่> ในพื้นที่ภาษาตากใบ

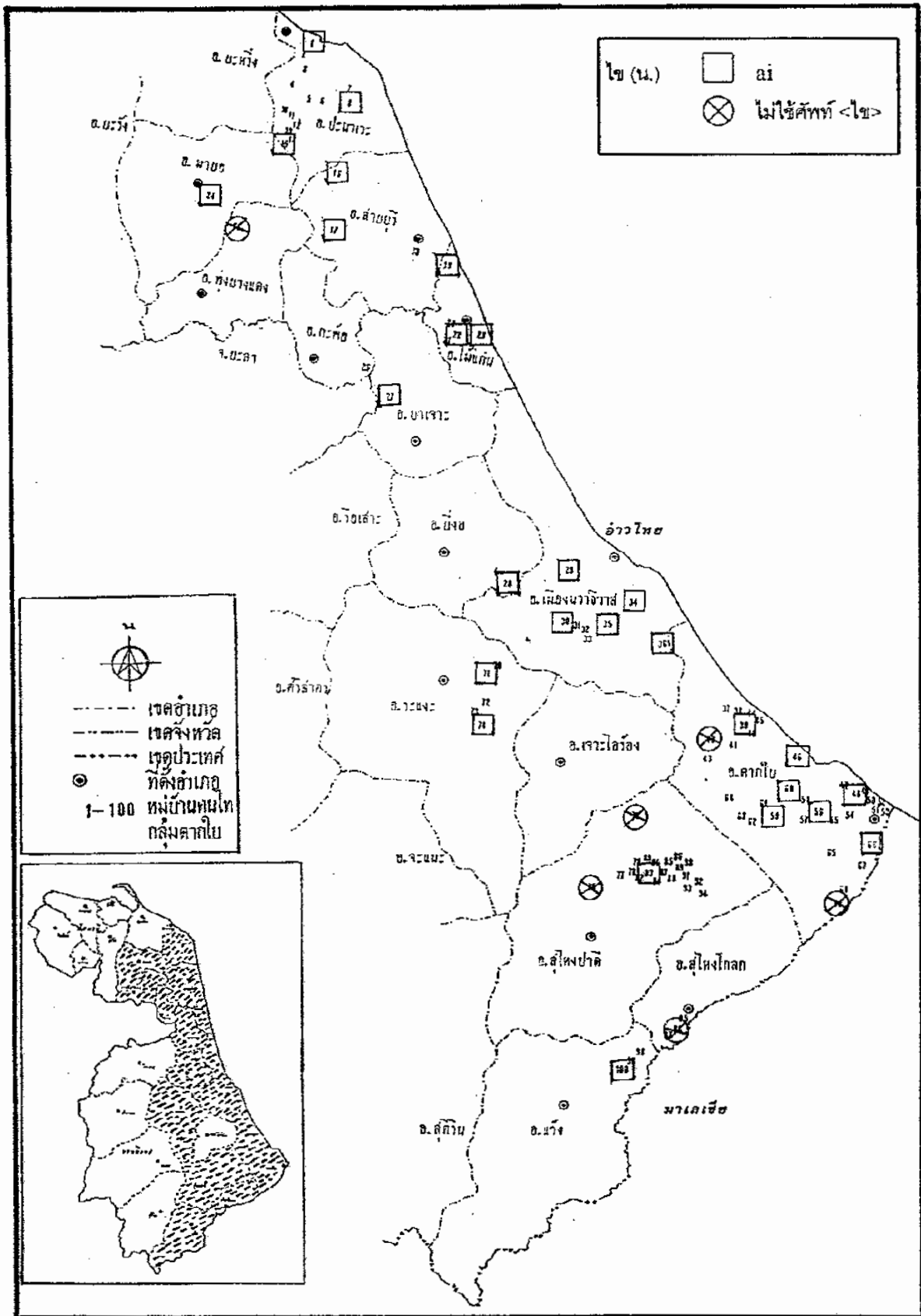
ภาพที่ 12 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ < ไท ไน > ในพื้นที่ภาษาดากไบ

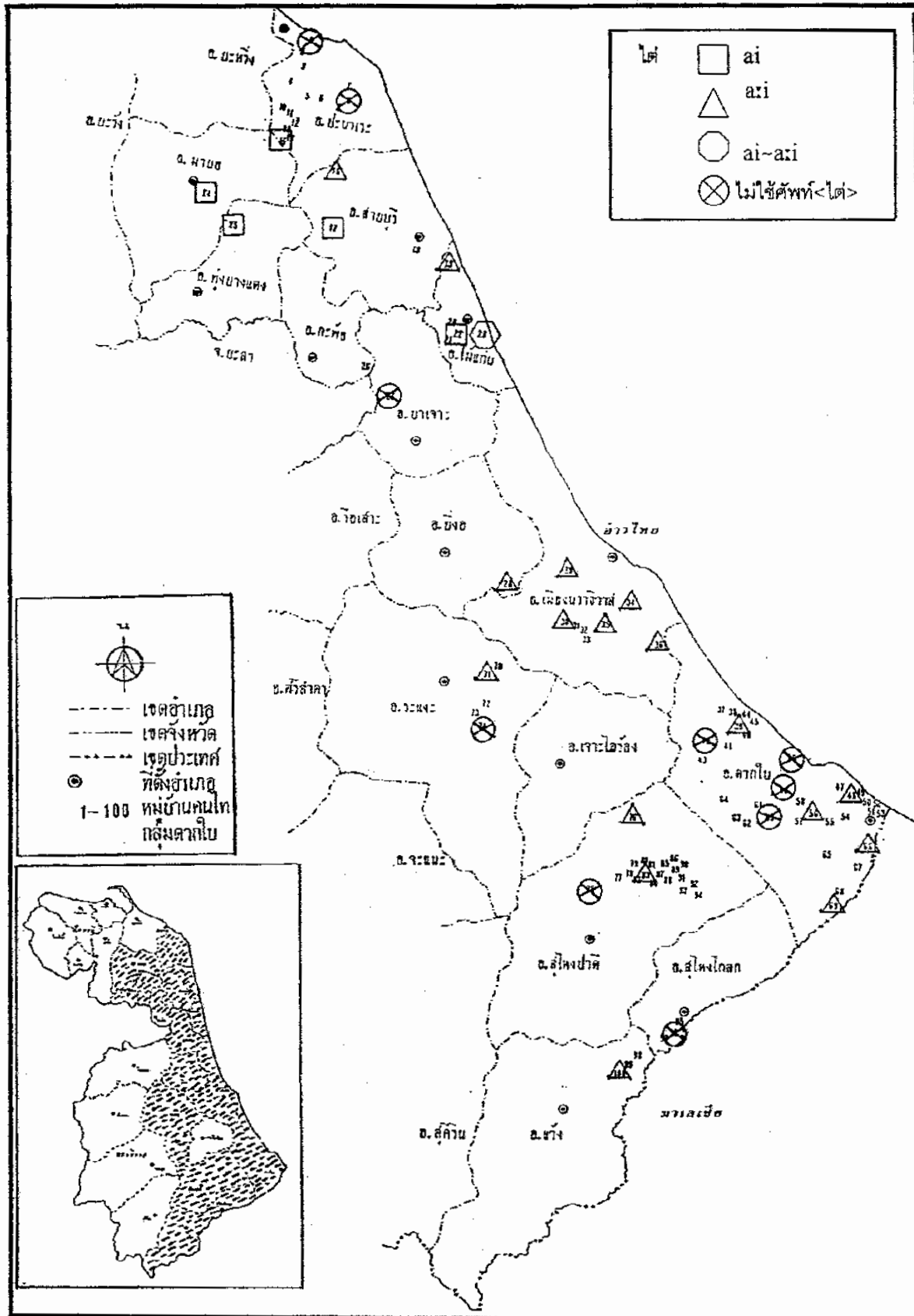
ภาพที่ 14 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ < โกล ไค ไค ไป ไพ โร โหน > ในพื้นที่ภาษาตากใบ

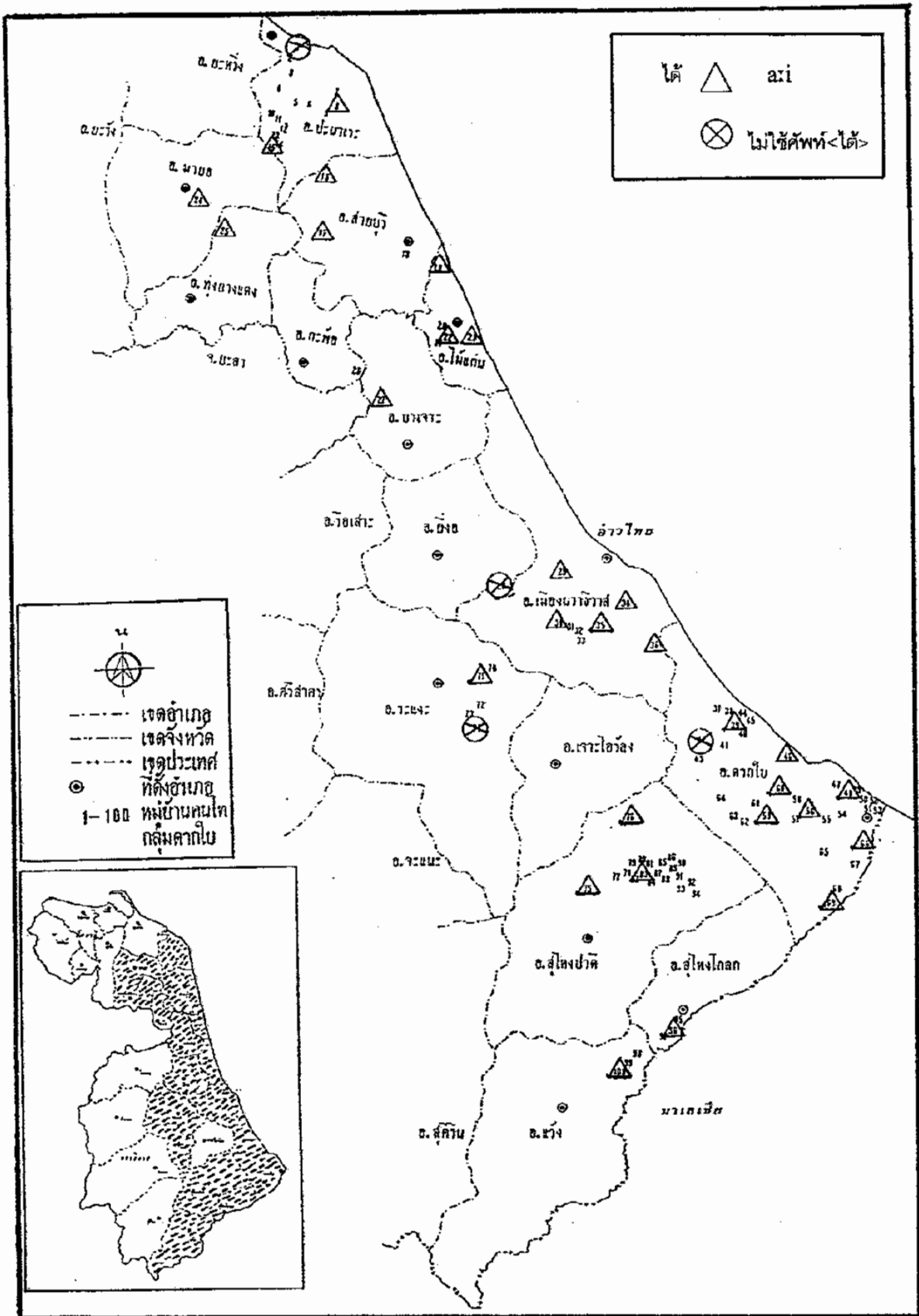
ภาพที่ 15 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ < ไซ (ก.) > ในพื้นที่ภาษาดากใบ

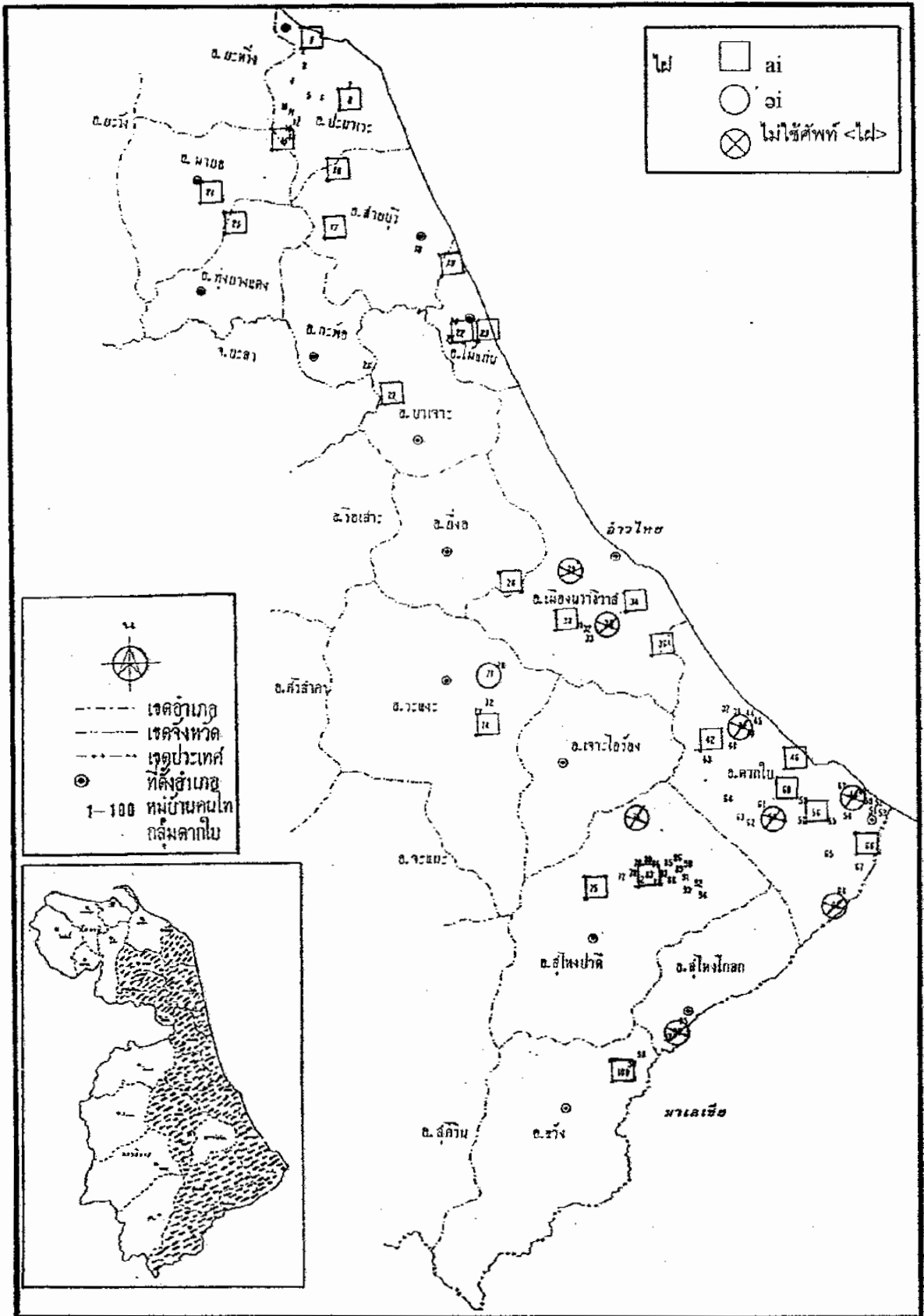
ภาพที่ 16 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ <ไซ (น.)> ในพื้นที่ภาษาดากไย

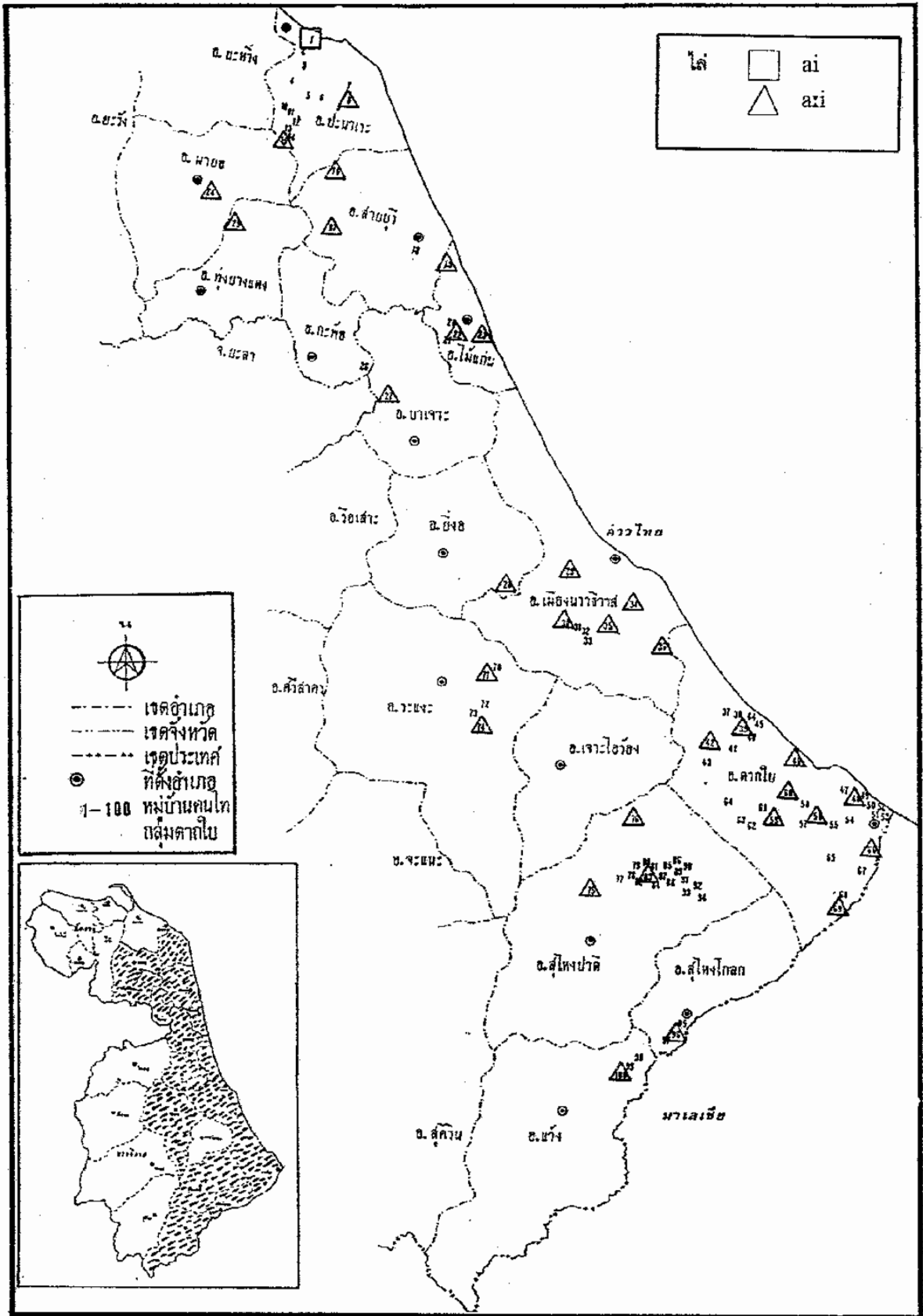
ภาพที่ 19 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ <ด้าย> ในพื้นที่ภาษาดากโบ

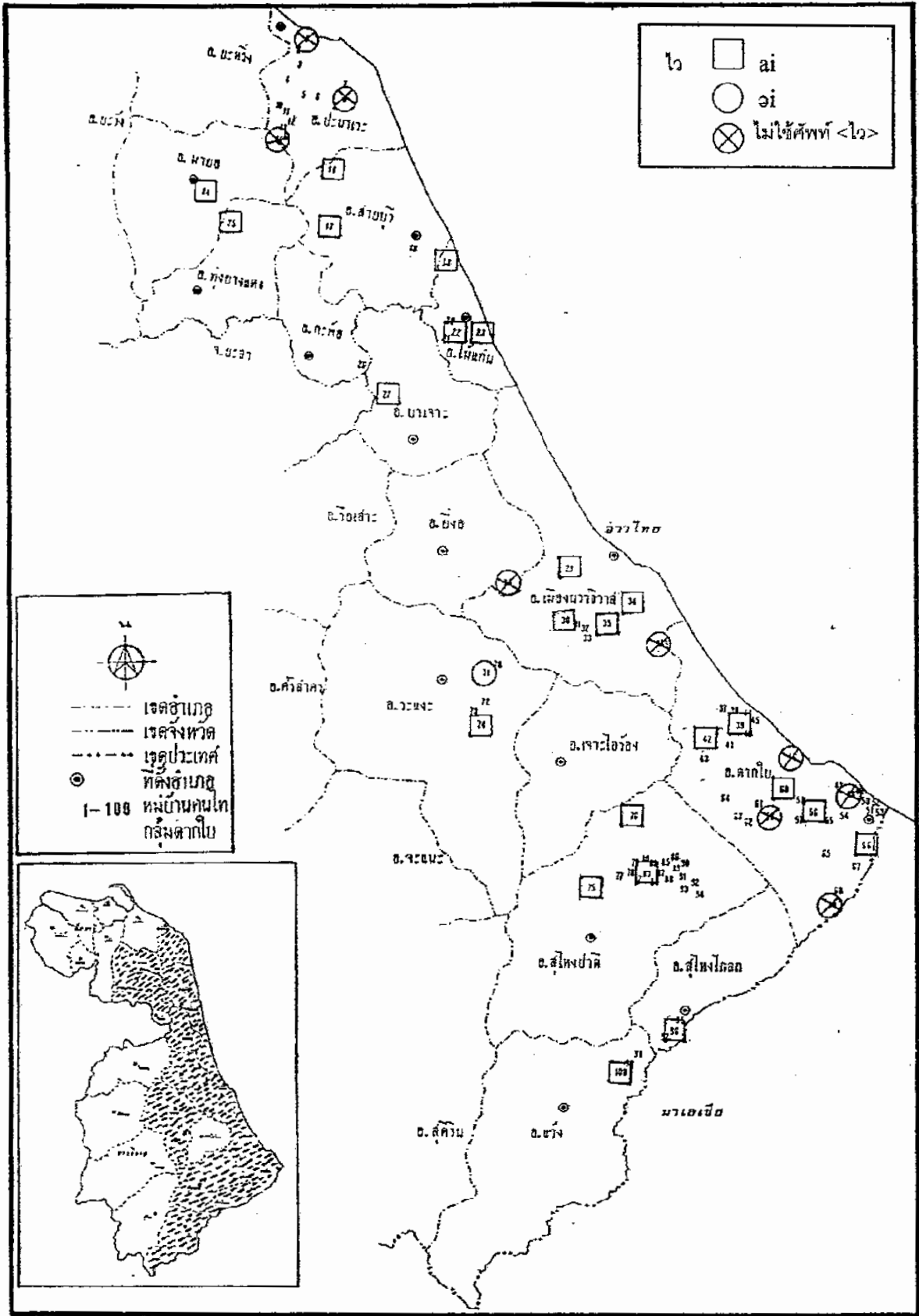
ภาพที่ 20 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ <ได้> ในพื้นที่ภาษาตากใบ

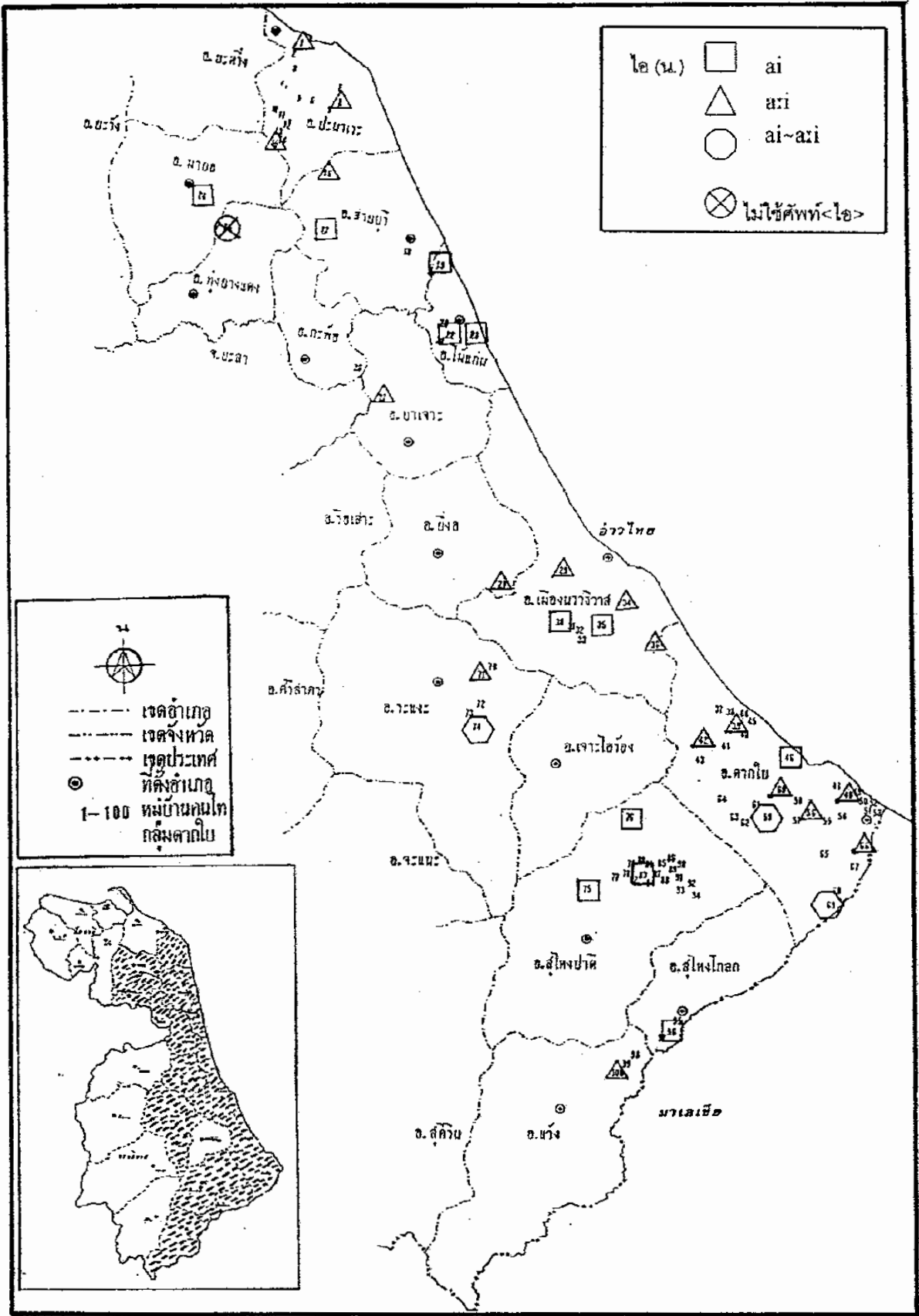
ภาพที่ 21 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ <ไ> ในพื้นที่ภาคกลาง

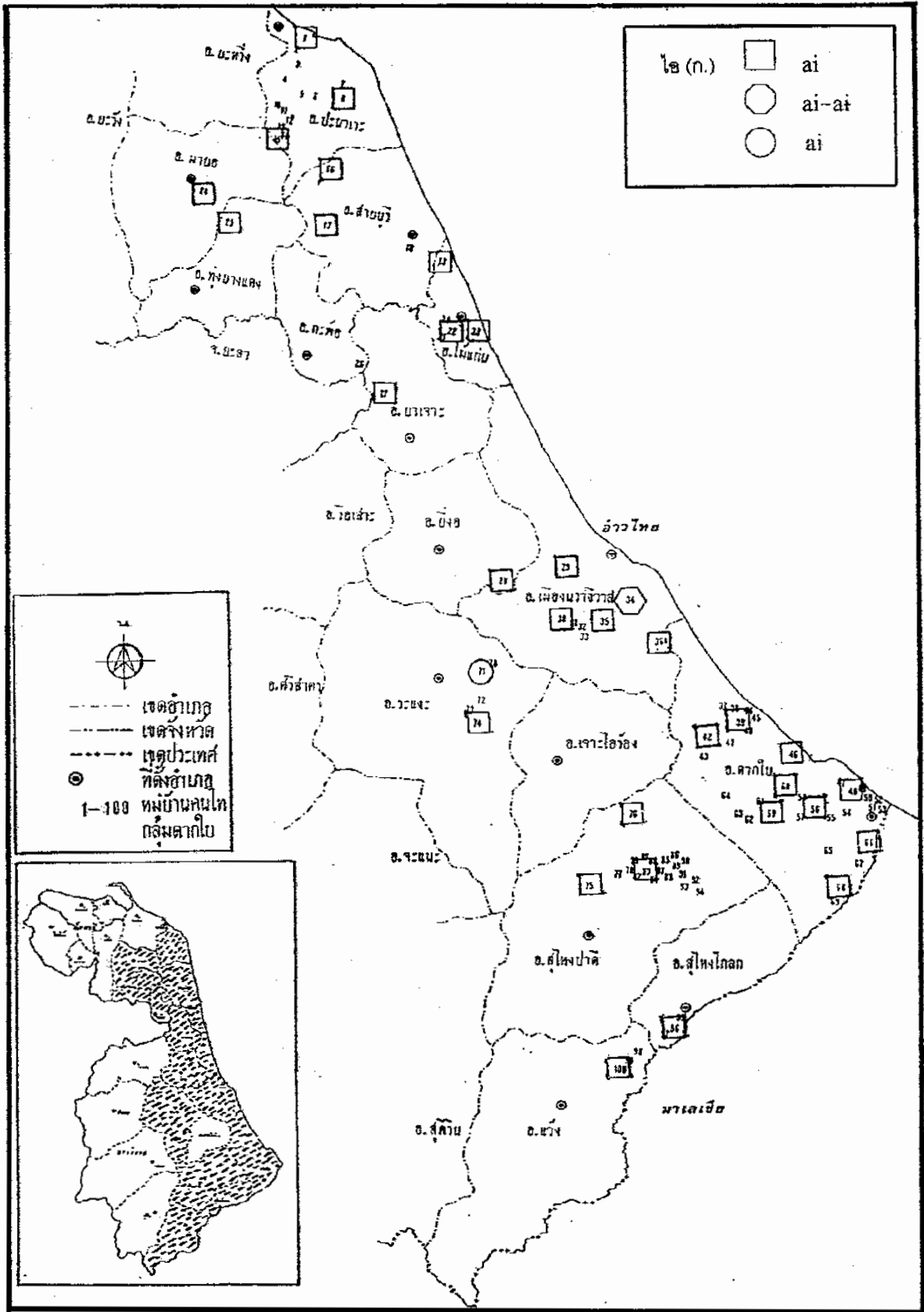
ภาพที่ 22 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ < ไล้ > ในพื้นที่ภาษาดากโฮ

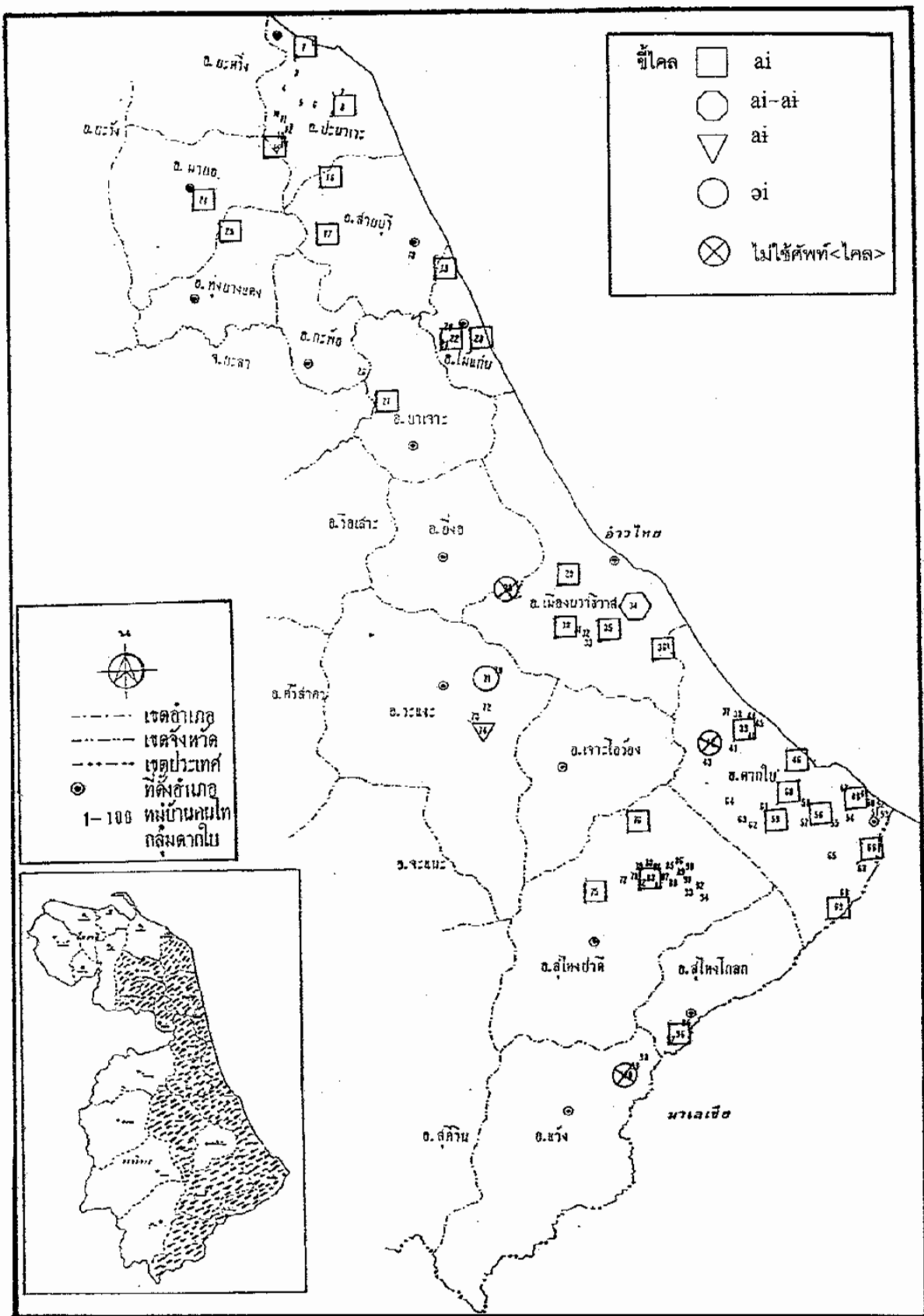
ภาพที่ 23 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ <ไว> ในพื้นที่ภาคกลาง

ภาพที่ 26 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ < อี (น.) > ในพื้นที่ภาษาดากไบ

ภาพที่ 27 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ <ไอ (ก.)> ในพื้นที่ภาษาตากใบ

ภาพที่ 30 แสดงการใช้เสียงสระในศัพท์ <ชื>ไค ในพื้นที่ภาษาดากใบ